

ಕೃಷ್ಣಾ ಉಗಮ ಸ್ಥಾನ

ಕರ್ನಾಟಕ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಜೀವನದಿಯಾಗಿರುವ, ಜೀವನಾಡಿಯಾಗಿರುವ ಕೃಷ್ಣಾ ದೊಡ್ಡ ನದಿಯೂ ಹೌದು. ಹಲವು ಉಪ ನದಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆಲಮಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಲಾಲ್‌ಬಹದ್ದೂರ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಸಾಗರ, ನಾರಾಯಣಪುರದಲ್ಲಿ ಬಸವಸಾಗರ ಎರಡೂ ಅಣೆಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಗೊಂಡು ಕುಡಿಯಲು, ನೀರಾವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಕೃಷ್ಣಾ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ಉಗಮಸ್ಥಾನ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯದ ಸತಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ. ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರದ ಘಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಗಮಸ್ಥಾನವಿರುವಲ್ಲಿ ದೇವಾಲಯವನ್ನೂ ನೋಡಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿನ ಹಸುವಿನ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಬೀಳುವ ನೀರು ಮುಂದೆ ನದಿಯಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

-ಜಿ.ಜಿ. ದೊಡ್ಡಮನಿ, ವಿಜಯಪುರ

ಹಿಬ್ಬುಡ್ಡೆ ಹಣ್ಣು

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಹಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಪಡೆದಿದೆ. ಸಿಹಿಭರಿತ ಕಾಡು ಮಾವು, ಅಂಬಲ ಹಲಸು, ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿಯ ಅಪ್ಪೆ ಮಿಡಿ, ಮಾವು, ಪೊತ್ತೆ ನೀರುಳ್ಳಿ... ಇವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಹಿಬ್ಬುಡ್ಡೆ (ಇಬ್ಬುಟ್ಟು) ಹಣ್ಣೂ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬೀಜ ಬಿತ್ತಿ ಈ ಹಣ್ಣನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯ ಕೃಷಿಕರು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಬಣ್ಣದ ಸವತೆಯ (ಮೋಗಕಾಯಿ) ರೂಪ. ಆಕಾರ, ಬೀಜಗಳಿರುವ ಈ ಹಣ್ಣಿಗೆ ಗಾಢವಾದ ಬಣ್ಣವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ತಿಳಿಯಾದ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿರುವ ಹಿಬ್ಬುಡ್ಡೆ ಕಾಯಿಯನ್ನು ತರಕಾರಿಯಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಲಿತು ಹಣ್ಣಾಗಿ ಸೀಳು ಬಿಟ್ಟಾಗ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪರಿಮಳಭರಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪಕ್ಕವಾಗಿ ಹಣ್ಣಾದಾಗ ಇದರ ಸಿಪ್ಪೆಯನ್ನು ಸುಲಿದೇ ತೆಗೆಯಬಹುದು. ಹಣ್ಣಿನೊಳಗಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಮೃದುವಾದ ಭಾಗವನ್ನು ಜೋನಿ ಬೆಳ್ಳಿ, ಜೇನುತುಪ್ಪದೊಂದಿಗೆ ಸವಿಯಬಹುದು. ನೀರುದೋಸೆ, ಚಪಾತಿ, ಪೂರಿಗೆ ಬೆಳ್ಳಿ, ಕಾಯಿಹಾಲು, ಹಿಬ್ಬುಡ್ಡೆ ಹಣ್ಣಿನೊಂದಿಗೆ ಮಾಡಿದ ರಸಾಯನ ಬಲುರುಚಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್, ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಈ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಬೆತ್ತದ ಮಂಕರಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ರಸ್ತೆ, ಹೆದ್ದಾರಿಯಂಚಿನಲ್ಲಿ ರೈತರು ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಮಾಗಿದ ಹಣ್ಣನ್ನು ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತಿಂದು ಮಗಿಸಬೇಕು.

-ಜಯಾ ಯಾಜಿ, ಶಿರಾಲಿ

ಬಂಗಾರ ವರ್ಣದ

ಅಣಬೆ

ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮೊಳಕೆಯೊಡೆಯುವ ಅಣಬೆಗಳು ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿದ್ದು ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಯಲ್ಲಾಪುರದ ಕಾಡಿನ ನಡುವೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುವಾಗ ಕಂಡ ಈ ಅಣಬೆ ಬಂಗಾರದ ಎರಕ ಹೊಯ್ದು ಹೂವಿನಂತೆ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಂಡು ಫಳ ಫಳ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇದು ತಿನ್ನಲು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದ ಅಣಬೆ.

ಚಿತ್ರ-ಬರಹ: ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಭಟ್ಟ
ಕಣ್ಣಿಪಾಲ, ಯಲ್ಲಾಪುರ

